

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes képviselője** által képviselt **felperes neve** (felperes címe.) felperesnek,
a **I. és II. rendű alperes képviselője**) által képviselt I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe.) I. rendű alperes és
a **I. és II. rendű alperes képviselője**) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe.) II. rendű alperes ellen felelősség megállapítása iránt indított perében,
a Fővárosi Törvényszék 2017. február 16. napján meghozott 25.G.40.608/2016/25. sorszámú ítélete ellen a felperes részéről előterjesztett 28. és az alperesek részéről 29. sorszámú fellebbezés folytán - 2017. június 7. napján megtartott nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és

az alperesek felelősségét megalapozó vagyonsökkenés mértékét a **1. társaság** tekintetében 2.364.632 (kétmillió-háromszázhatvannégyezer-hatszázharminckét) forint összegben,
a **3. társaság** tekintetében 7.584.669 (hétmillió-ötszáznyolcvannégyezer-hatszázhatvankilenc) forint összegben,
a **2. társaság** tekintetében 18.750.000 (tizennyolcmillió-hétszázötvenezer)forint összegben állapítja meg;

a letétbe helyezendő vagyoni biztosíték mértékét a **1. társaság** tekintetében 2.364.632 (kettőmillió-háromszázhatvannégyezer-hatszázharminckettő) forint összegre,
a **3. társaság** tekintetében 7.584.669 (hétmillió-ötszáznyolcvannégyezer-hatszázhatvankilenc) forint összegre szállítja le;

ezt meghaladóan az ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket fizessenek meg egyetemlegesen a felperes részére 1.812.000 (egymillió-nyolcszáztizenkettőezer) forint első- és másodfokú perköltséget 15 napon belül.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a **1. társaság** fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkeztét követően az alperesek ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekének elsődlegessége alapján látták el, ezáltal a társaság vagyona 30.084.632 forinttal csökkent és kötelezte az alpereseket egyetemlegesen 24.439.739 forint vagyoni biztosíték letétbe helyezésére; a **2. társaság** tekintetében is megállapította az ügyvezetők felelősségét és a vagyonsökkenés

mértékét 33.680.000 forintban, a vagyoni biztosíték összegét 13.544.270 forintban állapította meg; a **3. társaság** tekintetében is megállapította az ügyvezetők felelősségét és a vagyonsökkenés mértékét 29.634.669 forintban, a vagyoni biztosíték összegét 27.148.552 forintban állapította meg; a **4. társaság** tekintetében is megállapította az ügyvezetők felelősségét és a vagyonsökkenés mértékét 48.750.000 forintban, a vagyoni biztosíték összegét 760.048 forintban állapította meg. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte alpereseket, fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen 1.404.000 forint perköltséget.

Határozatát azzal indokolta, hogy a **1. társaság-t**, a **3. társaság-t**, a **2. társaság-t** és a **4. társaság-t** 2007-ben hozták létre, mindegyiket egy-egy gyógyszertár üzemeltetésére.

A **1. társaság** társasággal kapcsolatban tényként rögzítette:

Az I. rendű alperes 2009. március 6-tól 2009. december 4. napjáig önálló aláírási joggal rendelkező ügyvezetője volt a **1. társaság**-nek, amely cég döntéseinek meghozatalára a II. rendű alperes, az I. rendű alperes fia, ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. A **1. társaság** 2008. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.

A **1. társaság** gyógyszertári eszközei, bútorzata, laboreszközei, goodwillje 2009 júniusában értékesítésre került a **5. társaság** részére 43.000.000 forint vételárért, aki a vételárból 40.630.368 forintot megfizetett.

A **1. társaság** 2009. július hó 30. és szeptember 17. napja között a **6. társaság**-nek 5.000.000 forint, a **7. társaság**-nek 6.500.000 forint és a **8. társaság**-nek 1.981.914 forintot fizetett.

A **1. társaság** egyedüli tagja a **9. társaság** 2009. december 4. napján az üzletrészt értékesítette **1. személy** részére. Az üzletrész értékesítésre és az ügyvezető személyében bekövetkezett változás ellenére az I. rendű és II. rendű alpereseknek a társaság döntéseinek meghozatalára meghatározó befolyásuk fennmaradt.

2009. december 18. napján **1. személy** 27.720.000 forintot vett fel készpénzben a **1. társaság** **2. Bank** vezetett bankszámlájáról, melyre ezt megelőzően a társaság I. rendű alperest megelőző ügyvezetője, **2. személy** utalta át másik bankszámláról a társaság pénzét.

A **1. társaság** 2010. március 17. napján tette közzé és helyezte letétbe a 2008. évi üzleti évre vonatkozó beszámolót.

A Fővárosi Törvényszék 2010. január 5. napján előterjesztett kérelmére a **1. társaság** fizetéseképtelenségét megállapította és a felszámolást elrendelte; a ... számú felszámolásban összesen 24.439.739 forint hitelezői igény került bejelentésre, melyből a felperes hitelezői igénye 22.724.328 forint volt. A Fővárosi Törvényszék a **1. társaság** felszámolását egyszerűsített módon befejezte és a társaság törléséről intézkedett.

A **3. társaság** társasággal összefüggő ténymegállapítások szerint:

Az I. rendű alperes 2009. július 1-től 2009. december 4-éig önálló aláírási joggal rendelkező ügyvezetője volt a **3. társaság**-nak, a cég döntéseinek meghozatalára a II. rendű alperes ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. A társaság 2007. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.

2009 júliusában értékesítésre került a társaság vagyona (gyógyszertári eszközei, bútorzata, laboreszközei, goodwillje) a **5. társaság** részére 49.000.000 forint vételáron, aki 41.425.331 forint vételárat fizetett ki.

A **3. társaság** 24.400.000 forintot fizetett az **1. bank** részére hitel előtörlesztés címén, majd a **6. társaság**-nek 3.000.000 forintot, a **7. társaság**-nek 7.250.000 forintot, a **8. társaság**-nek 5.240.850 forintot fizetett.

A **3. társaság** egyetlen tulajdonosa, a **9. társaság** 2009. december 4-én értékesítette az üzletrészt **1. személy**nek, aki ezt követően ügyvezetője is lett a társaságnak. Az adásvételt követően I. és II. rendű alperesek a társaság döntéseinek meghozatalára meghatározott befolyása fennmaradt. A társaság **2. Bank** vezetett bankszámlájáról 2009. december 18. napján **1. személy** 22.050.000 forintot vett fel készpénzben, miután erre a számlára került átutalásra az **1. Bank**-nél vezetett számla összege.

A társaság 2010. március 17. napján tette közzé a 2008. üzleti évre vonatkozó beszámolóját.

2010. január 5. napján felszámolási eljárást kezdeményeztek a társasággal szemben, melynek eredményeként az elsőfokú bíróság a fizetéseképtelenségét megállapította és felszámolását elrendelte. A ... számú felszámolásában mindösszesen 27.148.552 forint hitelezői igény került bejelentésre, melyből a felperes hitelezői igénye 14.415.541 forint volt. A társaság felszámolási eljárását a bíróság egyszerűsített módon befejezte és a társaság törlésre került.

A **2. társaság** társaságot érintő ténymegállapítások szerint:

Az I. rendű alperes 2009. április 27-től 2009. december 4. napjáig önálló aláírási joggal rendelkező ügyvezetője volt a **2. társaság**-nak és a cég döntéseinek meghozatalára II. rendű alperes ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.

2007. december 31. napján fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került a társaság, vagyonát (gyógyszertári eszközeit, bútortárait, laborszakozait, goodwilljét) 2004 júliusában értékesítette a **5. társaság** részére 50.000.000 forint vételárért, amelyből 31.250.000 forintot a vevő megfizetett. A társaság az **1. Bank** részére hiteléből 23.000.000 forintot előtörlesztett, majd 2009. augusztus 3. és szeptember 17. között a **6. társaság** részére 3.500.000 forintot, a **7. társaság**-nek 6.375.000 forintot, a **8. társaság**-nek 10.165.392 forintot fizetett ki.

A társaság egyetlen tulajdonosa a **9. társaság** 2009. december 4. napján üzletrészt értékesítette **1. személy** részére, ennek ellenére I. és II. rendű alperesek a társaság döntésében továbbra is meghatározó befolyással rendelkeztek.

A társaság **1. Bank** bankszámlájáról **2. Bank** vezetett számlára átutalt 14.451.200 forintot. 2009. december 18. napján **1. személy** 14.930.000 forintot készpénzben felvett a **2. Bank** vezetett számláról.

A **2. társaság** 2010. március 17. napján tette közzé és helyezte letétbe a 2008. üzleti évre vonatkozó beszámolóját.

2010. január 5. napján kezdeményezték a **2. társaság** felszámolását, melyben mindösszesen 13.544.270 forint hitelezői igénybejelentésre került sor, ebből a felperes hitelezői igénye 439.096 forint volt. A ... számú felszámolás egyszerűsített módon befejezést nyert és a társaságot törölték a cégjegyzékből.

A **4. társaság** társasággal kapcsolatosan megállapított tények alapján:

Az I. rendű alperes 2009. március 6-tól 2009. december 4. napjáig önálló aláírási joggal rendelkező ügyvezetője volt a **4. társaság**-nek és a társaság döntéseinek meghozatalára II. rendű alperes ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. A társaság 2009 februárjában fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került.

A társaság vagyona (gyógyszertári eszközei, bútortárait, laborszakozai, goodwillje) 2009 júliusában értékesítésre került a **5. társaság** részére 48.000.000 forint vételáron, amelyből a vevő 31.250.000 forintot megfizetett.

A társaság 2009. július 22. és 29. napja között 32.000.000 forintot utalt át a **6. társaság** részére.

A társaság kizárólagos tulajdonosa a **9. társaság** 2009. december 4-én értékesítette az üzletrészt **1. személy** részére, aki ezt követően ügyvezetője is lett a társaságnak, azonban e változás ellenére az I. és II. rendű alperesek meghatározó befolyása fennmaradt a társaság döntéseinek meghozatalára.

A társaság nem tette közzé és nem helyezte letétbe a 2008. évi beszámolóját.

A társaság 2010. január 5. napján kezdeményezett felszámolásában összesen 10.578.613 forint hitelezői igény került bejelentésre, melyből a felperes hitelezői igénye 10.473.873 forint volt. A felszámolási zárómérlegben már csak 760.048 forint hitelezői követelés került feltüntetésre, mert a felperes behajthatatlansági nyilatkozatot kért.

A Fővárosi Törvényszék a ... számú felszámolási eljárást egyszerűsített módon befejezte és az adós törlésre került.

A felperes többször módosított keresetében kérte, hogy a bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy az I. rendű alperes a társaságok volt vezető tisztségviselőjeként, a II. rendű alperes árnyékvezetőként a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták le és ezáltal a perbeli társaságok vagyona csökkent: a **1. társaság** tekintetében a vagyon 43.566.546 forinttal csökkent (2.364.632 forint hiányzó vételár, 13.481.914 forint jogosulatlan kifizetés, 27.720.000 forint **1. személy** készpénzfelvétel); a **3. társaság** tekintetében a vagyon 45.125.519 forinttal csökkent (hiányzó vételár 7.584.669 forint, jogosulatlan kifizetések 15.490.850 forint, **1. személy** készpénz felvétele 22.050.000 forint); a **2. társaság** vagyona 57.720.392 forinttal csökkent (hiányzó vételár 18.750.000 forint, kifizetések 20.040.392 forint, **1. személy** készpénz felvétele 14.930.000 forint); a **4. társaság** vagyona 48.750.000 forinttal csökkent (16.750.000 forint hiányzó vételár és 32.000.000 forint jogosulatlanul kifizetett összeg).

A felperes szerint a **6. társaság**, a **7. társaság** és **8. társaság** részére kifizetett összegek jogosulatlanul kerültek kifizetésre, mert a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után már az összhitelezői érdekeket kell nézni és az adós nem részesíthet egyes hitelezőket előnyben.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Vitatták, hogy az adós társaságok fizetéseképtelen helyzetbe kerültek volna az I. rendű alperes ügyvezetői tisztsége alatt. Előadták, hogy az iratok egy része megsemmisült árvíz miatt, a megmaradt iratokat átadták az időközben eltűnt új tulajdonos-ügyvezető részére.

Kifejtették, hogy a társaság vagyonának eladására a veszteséges működésre tekintettel került sor. A vételárból banki hitelek törlesztettek, egyéb tartozásokat fizettek ki. Álláspontjuk szerint a társaságok az üzletrészek értékesítését követően jelentős pénzeszközzel rendelkeztek és az új ügyvezetővel abban állapodtak meg, hogy a fennmaradó tartozásokat kifizeti.

A II. rendű alperes vitatta, hogy a társaságokban árnyékvezetői szerepet töltött be. Az alperesek vitatták, hogy a **1. személy** részére történő üzletrész átruházást követően befolyással bírtak a társaságok gazdálkodására, ezért nem tehetők felelőssé a **1. személy** által 2009. december 18-án felvett 64.700.000 forint készpénzért.

Az elsőfokú bíróság a keresetet nagyrészt alaposnak találta.

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet tekintetében megállapította, hogy a **1. társaság** 2008. december 31. napjával fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került, mert ekkor már a társaság 20.180.000 forint összegű forgóeszközével szemben 54.736.000 forint rövid lejáratú kötelezettsége volt.

A **3. társaság** fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe 2007. december 31. napjával került, mert e napra vonatkozó mérleg szerint a társaság 32.107.000 forint forgóeszközzel rendelkezett, amellyel szemben 42.147.000 forint összegű rövid lejáratú kötelezettség állt fenn. A társaság saját tőkéje már mínusz 19.054.000 forint volt.

A **2. társaság**-vel kapcsolatban a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját 2007. december 31. napjában határozta meg az elsőfokú bíróság, arra is figyelemmel, hogy az erre a napra vonatkozó mérlegadatokat szerint a társaság 41.132.000 forint forgóeszközzel és 55.004.000 forint rövid lejáratú kötelezettséggel rendelkezett, a saját tőkéje pedig mínusz 16.602.000 forintra csökkent.

A **4. társaság**-vel kapcsolatban a bíróság megállapította, hogy legkésőbb 2009 februárjában fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került: 2009. februári esedékességű tartozásai voltak a **10. társaság**val szemben, aki felszámolási eljárást kezdeményezett.

Mivel a **4. társaság** vonatkozásában a 2008 üzleti évre vonatkozó letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének a társaság nem tett eleget, a hitelezői érdekek sérelmét vélelmezni kell.

A bíróság a II. rendű alperes árnyékvezetői szerepével kapcsolatban rögzítette, hogy II. rendű alperes személyes meghallgatása során előadta: „a cég ügyvezetőjévé édesanyám, az I. rendű alperes vált, én pedig a tulajdonos cég, a **11. társaság** képviselőjeként belefolytam az adós cégek tevékenységébe. Az I. rendű alperes koordinációs feladatokat látott el, napi rendelési feladatokkal nem foglalkozott. Volt olyan, hogy leültünk a beszállítókkal, tárgyalunk, ketten láttuk el édesanyámmal az adós társaságok élén - ha felmerült ilyen - feladat. Volt olyan, hogy egyedül jártam el.” A gyógyszerárak értékesítése során is II. rendű alperes tárgyalt a vevőkkel. Erre figyelemmel az elsőfokú bíróság megállapította, hogy II. rendű alperes a társaságok döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt és így a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alkalmazásában a társaságok vezetőjének minősült.

Az alperesek a társaságok vagyonának hiányzó vételára tekintetében alaptalanul állították, hogy a vevő a társaságok **8. társaság**-vel szemben fennálló tartozásaira tekintettel közvetlenül fizetett a **8. társaság** részére. A **8. társaság** jogutódjának tájékoztatása szerint a **5. társaság** nem teljesített a társaságok tartozására. E tájékoztatást követően az alperesek azt a feltételezésüket adták elő, hogy ha a vevő nem is, akkor annak leányvállalatai fizették meg a társaságok tartozásait a **8. társaság** részére. Azonban a bíróság az ezzel kapcsolatos bizonyítási indítványt figyelmen kívül hagyta, mivel e nyilatkozatot az alperesek elkésetten, korábbi bizonyítási indítványuk eredménytelenségét követően terjesztették elő, egyébként is az alperesek feltételezéseinek bizonyítására nincs lehetőség. Mivel az alperesek nem állították, hogy a vevőnek a vételárból tartozása maradt volna fenn, az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a vevő a vételárat maradéktalanul megfizette, azonban annak sorsa ellenőrizhetetlen, ebből következően a hiányzó vételárnak megfelelő összeggel (a **2. társaság**esetén 18.750.000 forint; a **3. társaság** esetén 7.584.669 forint; a **4. társaság** esetén 16.750 forint; a **1. társaság** esetén 2.364.632 forint) a társaságok vagyona az alpereseknek felróhatóan csökkent.

Az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy az alperesek a hitelezői érdekeket sértő módon fizettek meg a **4. társaság** nevében 32.000.000 forintot a **6. társaság** részére, mivel semmilyen módon nem bizonyították e kifizetés jogszerűségét, sőt erre vonatkozóan bizonyítási indítványt sem terjesztettek elő.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesek ténylegesen meghatározó befolyása az üzletrészek **1. személy** részére történő eladását követően is fennmaradt, meggyőződése az alábbiak miatt alakult ki:

A **1. társaság 3. Bank**nál vezetett számlája felett az I. rendű alperes volt jogosult rendelkezni 2009. decemberében is; **2. személy** kezdeményezte a **4. Bank** vezetett számla felé történő pénzmozgásokat; a **3. társaság**, a **2. társaság** vonatkozásában ugyanígy.

A **3. társaság**, a **2. társaság** és a **1. társaság** vonatkozásában 2009. december 18. napjáig volt rendelkezésre jogosult az I. rendű alperes, majd **1. személy** lett a rendelkezésre jogosult, aki e napon készpénzben összesen 64.700.000 forintot vett fel.

A **2. Bank** tájékoztatásából megállapítható, hogy a **4. társaság** számlája felett egészen 2012. április 18. napjáig az I. rendű alperes rendelkezett.

Ezekből a körülményekből az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az üzletrészek eladását és az ügyvezető személyében bekövetkezett változást követően is megmaradt az alperesek tényleges befolyása a társaságok irányítása felett, ugyanis ennek hiányában nem lett volna mód arra, hogy az üzletrészek eladását követően átutalásokat eszközöljenek a bankszámlák között, így az alperesek felelősek a 2009. december 18. napján a **3. társaság** számlájáról 22.050.000 forint; a **2. társaság** számlájáról 14.930.000 forint; a **1. társaság** számlájáról 27.720.000 forint összegű készpénz felvétellel összefüggő vagyonsökkenés miatt.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a **1. társaság**, **3. társaság** és **2. társaság** tekintetében a törvényi vélelem hiányában a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a **8. társaság**, a **7. társaság** és a **6. társaság** részére történő kifizetések tartozatlanok, vagy egyéb okból jogszerűtlenek voltak. Azonban a felperes nem bizonyította, hogy e három társaság a kifizetéseket nem a rendes gazdálkodás körében teljesítette és azt sem, hogy azok tartozatlan kifizetések voltak, ezért e körben a keresetet elutasította.

A társaságok cégnyilvántartásból történő törlésére tekintettel a bíróság aggálytalanul megállapította, hogy a **1. társaság** esetében 24.439.739 forint hitelezői igény; a **2. társaság** esetében 13.544.270 forint hitelezői igény; a **3. társaság** esetében 27.148.552 forint hitelezői igény, míg a **4. társaság** esetén 760.048 forint összegű hitelezői igény maradt kielégítetlenül. A kielégítetlenül maradt hitelezői igények mértékéig vagyoni biztosíték fizetésére kötelezte az alpereseket. Kötelezte az alpereseket perköltség fizetésére és tájékoztatta a felperest, hogy a perek egyesítésére tekintettel a szükségtelenül lerótt háromszor 36.000 forint kereseti illetéket az adóhatóságnál visszaigényelheti.

Az ítélet ellen a felek fellebbezéssel éltek.

A felperes kérte az elsőfokú határozat megváltoztatásával annak megállapítását, hogy az alperesek jogellenes magatartása eredményeként az ítéletben megállapítottakhoz képest a **1. társaság** esetében további 13.481.914 forinttal; a **2. társaság** esetében további 20.040.392 forinttal, a **3. társaság** esetében további 15.490.850 forinttal csökkent a társaságok vagyona.

Kérte a **4. társaság** vonatkozásában a vagyoni biztosíték összegét 11.233.921 forintban megállapítani.

Előadta, hogy a ... cégek egyetlen bevételi forrását az általuk tulajdonolt patikák jelentették. A patikák 2009. júliusában értékesítésre kerültek a **5. társaság** részére, ezt követően a ... cégek nem folytattak termelő tevékenységet, ennek ellenére jogellenes nagy összegű kifizetésekre került sor akkor, amikor fenyegető fizetéseképtelenségi helyzetben voltak a társaságok.

Álláspontja szerint az alperesek nem bizonyították, hogy a ... cégek vagyonát létező, esedékes követelések kielégítésére fordították és ez a cégek tovább működését vagy vagyonának megőrzését segítette volna. Az sem került bizonyításra, hogy e hitelezőket kielégítési elsőbbség illette meg, különös figyelemmel arra, hogy a **6. társaság** jogelődje a **12. társaság** a ... cégek kapcsolt vállalkozása volt.

Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság felhívta a kifizetések tartozatlan voltának bizonyítására, mivel nemleges tény nem lehet bizonyítani. Éppen ezért e körben megfordult a bizonyítási teher és az alpereseket terhelte az ellenbizonyítási kötelezettség.

A **4. társaság** tekintetében úgy vélte, a behajthatatlansági nyilatkozat nem szüntette meg a felperesi követelést.

Az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú határozat megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérték, másodlagosan az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezését, mivel az elsőfokú eljárásban kizárt bíró vett részt, az eljárás során lényeges eljárási szabálysértés történt és a tényállás megalapozatlan.

Kifejtették: a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság korábbi ítéletét hatályon kívül helyező 11. Gf.40.469/2015/8. számú végzésében pontosan meghatározta, hogy az első három ... cég tekintetében a felperest terheli a bizonyítás. Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban 2-I. sorszámú végzésében arról tájékoztatta a feleket, hogy a felperes köteles bizonyítani e három cég tekintetében a hitelezői érdekek elsődlegességét sértő vezetői magatartást; a kifizetések tartozatlanságát; a be nem folyt vételár alperesek mulasztása miatt vált behajthatatlanná. Ezzel szemben 7. sorszámú végzésében a bíróság bizonyos kérdéseket kivont a felperest terhelő bizonyítási teher alól és az alpereseket terhelő bizonyítási teher alá vont.

Szerintük a bizonyítási teher önkéntes megváltoztatása súlyos eljárási szabálysértés, a Kúria Polgári Kollégiumának 1/2012. (VI. 30.) PK. véleménye is ezt támasztja alá.

Az alperesek álláspontja szerint a bizonyítási eljárás során további jogsértések is történtek: a bíróság nem rendelt ki szakértőt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának megállapítása céljából. Sérelmezték, hogy a 2017. január 14-én kelt beadványukban írt bizonyítást az elsőfokú bíróság mellőzte. Hangsúlyozták, hogy a bizonyításra (a **8. társaság** megkeresésére, nyilatkozatára) azért lett volna szükség, mert nem állt rendelkezésükre semmilyen dokumentum és a per során olyan levelezéseket találtak, mely arra utal, hogy a **5. társaság** leányvállalatai útján teljesítette a **8. társaság** felé a ... cégek tartozásait. A tényállás nem került feltárássra, ezért az ítélet megalapozatlan. Jogsértőnek tartották azt is, hogy az elsőfokú bíróság **1. személy** részére történő üzletrész értékesítést követően is megállapította az alperesek meghatározó befolyását a társaság döntéseinek meghozatalára. Az iratok azt támasztják alá, hogy készpénz-felvételek tekintetében kizárólag **1. személy** járt el.

A vagyoni biztosítékkal kapcsolatban hangsúlyozták, hogy a vagyoni biztosíték megfizetésére való kötelezés kizárólag a teljesítés veszélyeztetettsége esetén állapítható meg és a bíróság nem indokolta, milyen okból tartja szükségesnek a letétbe helyezést.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az első fokon eljáró bíró elfogultságát állító alperesi álláspontot alaptalannak tartotta. Szerinte a több éve folyamatban levő perben az alperesek felróhatóan késlekedtek a bizonyítási indítvány előterjesztésével, - kétséges valódiságú e-mail alapján - szükségtelen bizonyítási eljárást folytattattak le, amely egy évvel elhúzta a pert.

A **1. személy** ügyvezetése idején fennálló árnyékvezetéssel kapcsolatban az első fokon előadottakat tartotta fenn, hangsúlyozva, hogy a készpénzfelvételre az alperesekkel akarategységben került sor.

Hangsúlyozta, hogy a volt ügyvezetőt felelősségének megállapítása esetén, kérelemre kötelezni kell a vagyoni biztosíték megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján az alábbiakat állapította meg:

Az alperesek 2016. május 10-én elfogultsági kifogást jelentettek be az eljáró elsőfokú bíróval szemben és kérték a bíró kizárását az eljárásból, arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíró a bizonyítási

terhet a hatályon kívül helyező végzéssel szemben önkényesen megváltoztatta. Az elsőfokú bíróság másik tanácsa 19.Gpk.42.088/2016/3. számú végzésével a kizárási indítványt elbírálta és a kizárást megtagadta. Megállapította, hogy a bíróval szemben kizárási ok nem áll fenn. Az alperesek által felhozott ok, nevezetesen a bizonyítási teher megváltoztatása az eljárást befejező ítélet elleni fellebbezésben sérelmezhető.

Az elsőfokú bíró kizárását megtagadó végzés szerint az eljáró bíró a bizonyítási terhet a hatályon kívül helyező másodfokú végzésének megfelelő tartalommal telepítette; rögzítette, hogy a bizonyítási teherrel kapcsolatos tájékoztatás, nyilatkozattételre történő felhívás tartalma, szükségessége, megfelelősége a kizárási irányuló kérelmet elbíráló eljárásban nem vizsgálható, az egyes pervezető végzések vizsgálata nem a kizárási körébe, hanem az ügy érdemének elbírálásához tartozó kérdés. Az, hogy a bíró által elrendelt bizonyítás megfelel-e az eljárásjogi és anyagi-jogi szabályoknak, a másodfokú eljárásban vizsgálható.

A felperes fellebbezése nem alapos, az alperesek fellebbezése az alábbiak szerint részben alapos.

Elfogultság

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 13. §-a rendelkezik az ügy elintézéséből kizárt bíróról. Az ügy elintézéséből ki van zárva az is, akitől az ügynek tárgyilagos megítélése egyéb okból nem várható (elfogultság) [e] pont]. A Pp. 18. § (4) bekezdése értelmében a kizárási megtagadása miatt csak abban a fellebbezésben lehet panaszt tenni, amely az ügy érdemében hozott határozat ellen irányul. Az állandó bírói gyakorlat szerint nem kizárási ok, ha az ítéletet a másodfokú bíróság megváltoztatta, vagy hatályon kívül helyezte. Nem teszi a bírót elfogulttá önmagában az a tény, hogy eljárásjogi vagy anyagi-jogi kérdésben esetlegesen tévedett. Ha az elfogultságot, mint kizárási okot a fél jelenti be, és a bíróság nem érzi elfogultnak magát az ügyben, akkor mérlegelni kell, hogy az elfogultság bizonyítására bejelentett okok, tények tényleges fennállása valóban indokoltá teszi-e a bíró kizárását. Külön vizsgálandó maga az elfogultság alapjául szolgáló tény valósága és az, hogy ez a körülmény alkalmas-e az elfogultság megalapozására.

Az adott perben az alperesek elfogultság alapjául szolgáló körülményként a bizonyítási teher megváltoztatását jelölték meg. E körben tényként állapítható meg, hogy az eljáró elsőfokú bíró a bizonyítási terhet az eljárás során módosította.

Az ítélet táblája álláspontja szerint a bizonyítási teher megváltoztatása nem alkalmas az elfogultság megalapozására, erre figyelemmel a Fővárosi Törvényszék 19.Gpk.42.088/2016/3. számú végzése alappal tagadta meg az eljáró elsőfokú bíró kizárását és azt körülbíráva, meggyőzően indokolta.

Mivel a fentiek szerint az ítélet táblája az eljáró bíró kizárását megtagadó végzéssel egyetért, lehetővé vált az elsőfokú ítélet érdemi elbírálása az alábbiak szerint.

A Fővárosi Ítélet táblája 11.Gf.40.469/2015/8. számú végzése helyezte hatályon kívül ugyanebben az ügyben a Fővárosi Törvényszék 2015. július 1. napján meghozott 25.G.40.265/2012/107. számú ítéletét. Ebben a végzésben kifejtett ítélet táblái álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg az adós társaságok fizetése képtelenségével fenyegető helyzete bekövetkezése tényét és időpontját, a szakértői bizonyítást szükségtelenné tartotta az adott perben. Egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletével a tekintetben is, hogy II. rendű alperes az I. rendű alperes bejegyzett tisztségének ideje alatt a társaságok árnyékvezetője volt, de nem találta ítéleti bizonyossággal megállapíthatónak, hogy **1. személy** ügyvezetése alatt az alperesek a társaságok döntéseire befolyást gyakoroltak volna.

Bizonyítási teher

Az ítéletábra a hatályon kívül helyező végzésben utasította az elsőfokú bíróságot, hogy a négy adósra vonatkozó négy keresetet különböző módon vizsgálja:

Az első három társaság esetén a felperest terhelte a törvényi tényállás minden elemére vonatkozó bizonyítás, így például az, hogy a kifizetések tartozatlanok, a vételár az alperesek mulasztása miatt vált behajthatatlanná a vevőtől, illetve az is, hogy **1. személy** ügyvezetése alatt a társaság működésére aktívan meghatározó befolyást gyakoroltak az alperesek.

A negyedik társaság tekintetében a vagyonsökkenést vélelmezni kellett a mérleg letétbe helyezésének elmulasztása miatt, azonban az alpereseknek ez esetben lehetőségük volt kimenteni magukat, ha bizonyítják, hogy a **4. társaság** jogszerű tartozást egyenlített ki az **1. Bank** részére és mindent megtettek a hiányzó vételár behajtása érdekében.

Az elsőfokú bíróság 2-I. sorszámú végzésével kioktatta a feleket a fenti ítéletábrai döntésnek megfelelően a bizonyítási teherre.

Az alperesek a 2016. április 27-i tárgyaláson előadták, hogy a **4. társaság** vonatkozásában a hiányzó vételár befolyt oly módon, hogy a vevő a **8. társaság**-nak utalta ezen összeget, az adós társaság tartozásának megfizetésére. Kifejtették azt is, hogy az **1. Bank** felé nem volt hitele a **4. társaság**-nak, hanem a **6. társaság**-nak fizette ki a 32.000.000 forintot.

A megismételt eljárásban alperesek által előadott új tényre, a tényállás megváltozására tekintettel az elsőfokú bíróság 7. sorszámú végzésével helyesen pontosította a bizonyítási teherrel kapcsolatos tájékoztatást a hatályon kívül helyező végzéstől eltérően, utóbbi ugyanis annak figyelembe vételével lett megfogalmazva, hogy a vételár behajtásának elmaradása tisztázandó.

Az elsőfokú bíróság az új előadás alapján arra hívta fel az alpereseket, jelentsék be, hogy a **1. társaság**, **3. társaság** és a **2. társaság** esetén az általuk nem vitatottan befolyt vételár különbözetet mire használták fel, annak mi lett a sorsa; jelöljék meg, hogy e társaságok milyen jogviszony alapján teljesítettek kifizetéseket a **6. társaság**, a **7. társaság** és a **8. társaság** részére.

Az elsőfokú bíróság 7. számú fenn idézett végzéséből kétséget kizáróan megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság nem változtatta meg a bizonyítási terhet az alperesek tekintetében, csak a megváltozott tényállásra figyelemmel pontosította a kioktatást, mely az új hivatkozásra figyelemmel logikus és célszerű volt. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási terhet úgy telepítette, ahogy a másodfokú bíróság a számára előírta és annak megfelelően vonta le a bizonyítatlanság következményeit is. (A felhívás második részében írtak abban az esetben biztosítottak volna az alpereseknek kimentési lehetőséget, ha a felperes bizonyította volna a három társaság tekintetében a hitelezői érdeksérelem bekövetkeztét.) A 7. sorszámú végzésben megváltoztatott bizonyítási teherből az alpereseket nem érte sérelem.

Fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontja

A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjával és értékelésével kapcsolatosan az ítéletábra fenntartja a hatályon kívül helyező végzésben kifejtetteket, hangsúlyozva, hogy nem mindig szakkérdés a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának megállapítása.

Jelen ügyben a mérlegből megállapítható a fizetéseképtelenséggel helyzet bekövetkeztének időpontja. Az iratok nem állnak rendelkezésre, és iratok hiányában a szakértő csupán a mérlegek vizsgálatára szorítkozhatna, ezt pedig az elsőfokú bíróság elvégezte és helyes következtetést vont le. A felek nem állítottak, nem bizonyítottak olyan tényeket, melyek szakértő bevonását tették indokolttá.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának bekövetkeztét.

Árnyékvezető

1. személy ügyvezető tisztsége ideje alatt az alperesek árnyékvezetői szerepe nem nyert bizonyítást. A megismételt eljárásban a felperes nem bizonyította kétséget kizáróan ezen árnyékvezetői szerepet, olyan új tény, bizonyítékot nem hozott fel, mely ítéleti bizonyossággal megalapozta volna az alperesek ez irányú felelősségét. A közvetett bizonyítékok (lényegében a számlapénzek egy számlára „terelése”) nem elegendőek az alperesek árnyékvezetői minősége megállapítására, mivel kétséget kizáróan nem az alperesek, hanem **1. személy** ügyvezető vette fel a bankból a készpénzt.

Erre figyelemmel az ítéletábra a **1. társaság** tekintetében a 27.720.000 forint; a **3. társaság** "f.a." tekintetében a 22.050.000 forint; a **2. társaság** tekintetében a 14.930.000 forint **1. személy** által készpénzben felvett összeg vagyonsökkenést előidéző alperesi felelősségét nem találta megállapíthatónak.

Alperesek felelőssége

Az ítéletábra egyetért az elsőfokú bírósággal a tekintetben, hogy az alperesek felelőssége - az elsőfokú bíróság által felhozott okokból (kivéve **1. személy** ügyvezető tisztsége ideje alatti árnyékvezetői minőség miatt) - megállapítható mind a négy társaság tekintetében, mert ügyvezető feladataikat nem a hitelezők érdekének elsődlegessége alapján látták el.

Azonban az ítéletábra álláspontja szerint a **1. társaság** tekintetében csupán 2.364.632 forint hiányzó vételár; a **3. társaság** tekintetében 7.584.669 forint hiányzó vételár; a **2. társaság** tekintetében 18.750.000 forint hiányzó vételár és a **4. társaság** tekintetében 16.750.000 forint hiányzó vételár összeggel csökkent a társaságok vagyona. [A fent kifejtettek szerint **1. személy** által készpénzben felvett összeg, mindösszesen 64.700.000 forint vagyonsökkenés az alperesek terhére nem róható.]

A Cstv. 33/A. § értelmében a Pp. 164. §-ára figyelemmel - főszabály szerint és az első három adós társaság vonatkozásában - felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az alperesek ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembe vételével látták el és ezáltal a társaságok vagyona csökkent, ennek értelmében a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az alperes által eszközölt kifizetések a **8. társaság**, a **7. társaság** és a **13. társaság** részére jogszerűtlenek voltak. A Cstv. 33/A. § (2) bekezdése csak abban az esetben (a negyedik adós vonatkozásában) fordította meg a bizonyítási terhet, ha a vezető elmulasztotta a beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségét.

Ennek értelmében - ahogyan az ítéletábra korábbi végzésében kifejtette - a felpereseket terhelte az általuk állított tények, így a kifizetések jogszerűtlenségének bizonyítása is.

Az ítéletábra maradéktalanul egyetértett az elsőfokú bírósággal a tekintetben, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a **1. társaság**, „f.a.", a **3. társaság** és a **2. társaság** által a **8. társaság**, a **7. társaság** és a **13. társaság** részére történő kifizetések jogszerűtlenek voltak. A bizonyítás nehézsége önmagában nem fordította meg a bizonyítási terhet.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította, hogy e három társaság a kifizetéseket nem a rendes gazdálkodás körébe teljesítette, vagy azok tartozatlanok voltak, ezért e tekintetben megalapozottan utasította el a keresetet.

A Cstv. 57. § szerinti kielégítési sorrend betartása nem kötelező a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően, de a felszámolás elrendelése előtt, mert ez a jogszabály a felszámolásban történő hitelezői igények kielégítésére vonatkozik. Egyes hitelezők kijátszásának vagy mások előnyben részesítésének célzata, illetőleg eredménye nem a felelősség megállapítási, hanem a Cstv. 40. § szerinti megtámadási perekben vizsgálható.

Behajthatatlansági nyilatkozat

A ...-társaságok felszámolásával kapcsolatos iratokból megállapítható, hogy a felperes hitelezői követelése a **4. társaság** felszámolásában a regisztrációs díjra, 104.740 forintra csökkent, mert behajthatatlansági nyilatkozat kért. Abból az igazolt tényből, hogy a felszámoló a hitelezői nyilvántartásból a felperes követelésének meghatározott részét kivezette, és ezt a felperes sem kifogással, sem fellebbezéssel nem támadta, csak az a következtetés vonható le, hogy erről az igényéről a felperes lemondott, ebből következően a különbözetre a felperesnek mind az igényérvényesítési, mind az anyagi joga megszűnt. Ezért jelen perben nincs lehetőség arra, hogy a bíróság a felperes által eredetileg bejelentett magasabb hitelezői igényt tekintse a felperes hitelezői követelésének.

Minderre tekintettel a Fővárosi ítéltábla az elsőfokú ítéletet részben (a **1. személy** által felvett készpénzzel kapcsolatos felelősség) megváltoztatta és az alperesek felelősségét csupán a hiányzó vételár mértékében állapította meg az első három társaság tekintetében és e három társaság vonatkozásában a kifizetések tekintetében a kereset részbeni elutasítását helybenhagyta; míg a **4. társaság** tekintetében a vélelemre tekintettel az elsőfokú ítéletet helybenhagyta a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Vagyoni biztosíték

A Cstv. 33/A. § (1) bekezdése értelmében a keresetben vagyoni biztosíték nyújtása is kérhető a hitelezők követelésének kielégítése céljából. A törvény további feltételt nem szab a vagyoni biztosíték fizetésére kötelezés feltételeként, ennek megfelelően a bírói gyakorlat úgy alakult, hogy a vagyoni biztosíték mértéke nem lehet több az „összhitelezői” igénynél, hiszen ezen jogintézmény célja a marasztalási perben való kielégítés biztosítása. Azonban a vagyoni biztosíték csupán a vagyonsökkenés mértékéig, a kártérítési felelősség mértékéig állapítható meg, tehát ez a felső határa.

Mivel a **1. társaság**., valamint a **3. társaság** tekintetében az ítéltábla alacsonyabb összegben állapította meg a vagyonsökkenés mértékét, csupán a csökkentett összegben kötelezte vagyoni biztosíték letétbe helyezésére az alpereseket, e tekintetben is megváltoztatta az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján.

Perköltség

Jelen per meg nem határozott pertárgy értékű, mert a per tárgya az alperesek felelősségének megállapítása volt. A felperes a per főtárgya tekintetében pernyertes és az alperesek pervesztesek, ezért a per költségviselése szempontjából nincs jelentősége, hogy milyen mértékben állapította meg a bíróság az alperesek felelősségét.

Négy pert indított a hitelező felperesként, melyeket a bíróság egyesített. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39.§ (1) bekezdése értelmében a polgári peres eljárásban az illeték alapja az eljárás megindításakor fennálló érték, amely jelen perben - figyelemmel arra, hogy a per tárgyának értéke nem állapítható meg - 600.000 forint és erre tekintettel az eljárás illetéke 36.000 forint.

Az illetékfizetési kötelezettség nem a keresetek egyesítéséhez, hanem a keresetlevél benyújtásához kapcsolódik, ezért a perek egyesítése esetén az egyes keresetlevelekben érvényesített igényeket nem lehet összeszámítani és annak megfelelően megállapítani az illeték alapját. Erre tekintettel az ítéltábla álláspontja szerint az illeték részbeni visszatérítésére nincs lehetőség.

Az ítéltábla ezért kiemeli, hogy a fent kifejtettek értelmében a felperes nem jogosult visszaigényelni az illetékbélyegben lerótt 108.000 forint kereseti illetéket.

A fentiekre is figyelemmel az ítéltábla az első- és a másodfokú eljárás költségét oly módon állapította meg, hogy elfogadta az elsőfokú bíróság által megállapított 1.404.000 forint perköltséget és ehhez hozzá számította az elsőfokú bíróság által tévesen visszautalni rendelt 108.000 forint kereseti illetéket, valamint a másodfokú perköltséget, melyet mérlegeléssel (áfával növelten) 300.000 forintban állapított meg és így módon ezen összeg (1.812.000 forint), mint első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az alpereseket.

, 2017. június 7.

. Volein Anna s.k.
a tanács elnöke

dr. Csányi Terézia Katalin s.k. . Mizerák Judit s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: